

Pomazání v Betanii

Rožnov, Střítež: 20.3.2016

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Mt 21, 1 – 17

Text: Jan 12, 1 – 8 *Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betanie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili mu tam večeri; Marta při ní obsluhovala a Lazar byl jeden z těch, kteří byli s Ježíšem u stolu. Tu vzala Marie libru drahého oleje z pravého nadru, pomazala Ježíšovi nohy a otřela je svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti. Jidáš Iskariotský, jeden z jeho učedníků, který jej měl zradit, řekl: "Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?" To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z tobo, co se do ní dávalo. Ježíš řekl: "Nech ji, uchovávala to ke dni mého pohřbu! Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky."*

Možná jste to už zažili také. U dveří zazvoní nějaký bezdomovec a začne vám vyprávět smyšlenou historku, aby nakonec skončil u toho, že ztratil peněženku a potřebuje půjčit peníze. Prý na vlak nebo na benzín, aby se dostal k příbuzným, kteří mu pomohou a že pak vám ty peníze jistojistě vrátí. Už z prvního kontaktu je většinou jasné, že jde o podvodníka. A já si vždycky říkám, co jsme to za lidi? Teď nemyslím na tu nezvanou návštěvu, ale na sebe. Dobře vím, že mi ten člověk lže, jako když tiskne. Víم, že mi ty peníze už nikdy nikdo v životě nevrátí. A přesto jim občas nějakou tu korunu dám. No řekněte, nejsem já padlý na hlavu?

V takové chvíli mě potěšuje Boží slovo, které říká, že Pán Ježíš byl také takový. Vždyť musel přece vědět, co je Jidáš zač. Pán Ježíš měl všechny lidi přčtené skrz naskrz. A Jidáš byl zloděj. Tak to čteme v Janově evangeliu. Bral si ze společné pokladnice peníze, které byly určeny pro chudé. Už to je zarážející, že si Ježíš vůbec takového Jidáše vybral mezi své učedníky. Ale jakoby toho nebylo dost, on zrovna toho Jidáše musí udělat pokladníkem! Byl snad Ježíš také padlý na hlavu? Byl skutečně tak naivní? Zkuste mi, bratři a sestry, toto Ježíšovo jednání nějak rozumně vysvětlit!

Možná, že nám to alespoň trochu objasní ten dnešní biblický text. Ježíš je na večeri v Betanii, v domě Marie a Marty, a je s nimi i Lazar, kterého Ježíš nedávno vzkřísil z mrtvých. Marta jako vždy běhá, obsluhuje a opět se stará o tu materiální stránku, zatímco Marie zasněně sedí Ježíšovi u nohou. Tradiční výjev, kde každá postava má svou přesně danou roli jako ve vánočním Betlémě. V jedné chvíli se ale Marie zvedla, sahá kamsi pro jakousi lahvičku, tu přede všemi rozbije a dům se naplní nádhernou vůní. Ale zdá se, že se z toho dokáže radovat jen Ježíš. Ostatní jsou v šoku. Víte, co bylo v té lahvičce? Celá libra drahého oleje z pravého nadru! To se mohlo prodat aspoň za tři sta denárů a byly by peníze! My přece potřebujeme hlavně peníze. A Marie je zbuhdarma, zcela marnotratně vyplácne kvůli nějaké prchavé vůni. Taková ztráta! A Jidáš to řekne za nás za všechny: „Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?“ Dovedu si představit, že bychom se v té chvíli docela jistě postavili za Jidáše, vždyť my uvažujeme stejně. Peníze se mají šetřit, spořit a využívat účelně.

Jenže, bratři a sestry, nejsme to na rozdíl od Ježíše nakonec my, kdo jsme naletěli Jidášovi na jeho způsob uvažování? Vždyť my tomu jidášovství učíme už malé děti. Když jsem vyprávěl na biblických hodinách podobenství o marnotratném synu a ptal jsem se dětí, v čem byl hřích marnotratného syna, tak víte, co mi odpověděly? Že hříchem bylo to, když tak marnotratně rozházel tatínkovy peníze! Tzn., že kdyby je utratil účelněji, tak by vše prý bylo v pořádku. Že tam jde v prvé řadě o ten odchod z domova, o rozchod se svým otcem, o rozpad vztahu, to dětem ani nenapadlo. Protože děti se už od malička učí nápodobou od rodičů tomu, že nejvíce času má člověk věnovat vydělávání peněz. A ten čas, který mu zbude, může použít třeba na strávení společné chvíle v rodinném kruhu.

Ježíš nás ale učí něčemu jinému. On má zcela jiné priority. Říká: Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky. Ta chvíle vzájemného sdílení a spoluzití má teď přednost před starostmi o to, jak nasytit žaludek. Chudí byli a budou, tak jako peníze byly a budou nebo třeba nebyly, ale budou, či spíše nebyly a nebudou nebo možná byly, ale už nebudou. Ale to je v zásadě jedno. Na tom život nestojí. To jen v nás se pořád drží ten materialismus, ať už marxistický nebo kapitalistický, že prioritu mají hmotné potřeby a až pak, jako nadstavba je možný rozvoj lidského ducha. Bratři a sestry, ať chceme nebo nechceme, ať to zní jakkoliv pohoršlivě, Ježíš tu na nás skutečně musí působit jako padlý na hlavu, jako by ani nebyl z tohoto světa, jakoby peníze v tu chvíli pro něho

nehrály žádnou roli, on si prostě jen užívá a cení vzácné Mariiny lásky, jejímž citelným projevem byla nádherná vůně, která provoněla celý dům. Vůbec ho v té chvíli nezajímá to, co zajímá nás, Jidáše a ostatní učedníky, totiž peníze.

Kdysi jsem dostal jako dárek knihu kresleného humoru Vladimíra Renčina. A na jedné stránce je tam obrázek, jak se dva manželé spolu hádají a nakonec manžel řekne své ženě: „To je pořád peníze, peníze. Vykřikuj chvíli také něco jiného, třeba Česká Třebová, Česká Třebová!“ Bratři a sestry, vezměme to zcela prakticky: jak moc a jak často mluvíme doma o penězích a jak moc a jak často vyznáváme své ženě nebo svému muži lásku? To je totiž to, co udělala Marie. Vyznání lásky, které mělo pro ni větší cenu než je cena vzácného oleje. Žádný olej by pro ni nebyl dost drahý, aby vyjádřil její vztah k Ježíšovi. Pro ostatní měl pouze hodnotu zboží, přepočítanou na peníze. Jenže co jsou peníze? Někdo se někde rozhodne, že sníží kurs koruny a najednou máme všichni míň. Co je tu tedy vlastně prchavější hodnotou?

Možná si ještě vzpomenete, jak v r. 2008 došlo ke zpronevěře celocírkevní kasy a církev byla najednou chudší o 10 milionů. Ale ani to není tím nejhorším, co může církev potkat. Mohlo by se také stát, že se spolu s penězi z církve vytratí i ovzduší vzájemné důvěry a přátelských vztahů. Co by pak bylo větší ztrátou? Ty peníze nebo ty vztahy? Majetek nebo vzájemná důvěra? My můžeme za základní postoj ve vztazích uvnitř církve a za výchozí přístup k lidem zvolit nedůvěru a podezřívavost. Ke každému člověku budeme přistupovat nejprve s podezřením, zda nemá s námi nějaké nekalé úmysly. Po finanční stránce budeme jistě bezpečnější. Ale budeme pak ještě vůbec církví? Anebo druhá možnost je ta, že budeme jako církev ke každému člověku přistupovat s důvěrou a otevřeností. Pravda, ztráty na penězích mohou být v takovém případě větší. Je to riskantnější a snadno zneužitelné. Ale každý, kdo vstoupí na půdu církve, ucítí, jako v domě Marie a Marty, tu příjemnou vůni lásky. Někdo se jistě může ozvat a říci, že to může být naivní a draze vykoupená cesta a že si ji církev nemůže dovolit. Možná. Jedno však vím jistě. Cesta Jidášova, který všechno přepočítával jen na peníze, ta vždy skončí v zoufalství a záhubě. Jen cesta Kristova, kde se na peníze nehledí, vede k životu. Amen.

Modlitba: *Pane, odnauč nás přepočítávat lásku na peníze. Dej, ať se milujeme a budujeme mezi sebou vzájemnou důvěru bez ohledu na to, co nás to bude stát. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, tvoje slovo nás osvobozuje od naší soběstřednosti ke službě lásky a pokoje našim bližním. Chceme jim sloužit i svými přímluvami, a proto tě prosíme za všechny, které jsi postavil do naší blízkosti. Prosíme tě za naše bližní, které jsme si nevybrali, prosíme tě nejen za ty, kteří jsou sympatičtí a milí, ale i za ty, kteří nám jsou všelijak protivní a obtížní. Požehnej jim a dej jim poznat svou lásku i skrze nás a naše slova. Prosíme tě za ty, na něž se hněváme a s nimiž nám usmířování činí potíže. Ukažuj nám na kořeny našich problémů. Prosíme tě za ty, kteří jsou zlí, protože jim v životě něco schází. Nasyt' jejich hladovou a žíznící duši. Prosíme tě za ty, kteří mají strach z budoucnosti, kteří vidí všechno černě, kteří se nedovedou spolehnout na tvoji milost. Dej, ať k nim dolehne hlas evangelia, které vlévá naději ustaraným a pochybujícím. Prosíme tě za ty, kteří jsou sklíčeni nejrůznějšími starostmi, za ty, které trápí jejich nemoci, za ty, kteří trpí nedostatkem lásky a porozumění. Prosíme tě za ty, kteří zůstali osamocení, kteří ztratili své blízké a nemají člověka, který by je potěšil. Naplň, Pane, jejich potřeby. Amen.*